

رسالتان موجزتان في الزكاة والصيام

**To kortfattede beskrivelser av
zakat og faste**

To kortfattede beskrivelser av zakat og faste

Abdul Aziz bin Abdullah bin Baz

To kortfattede beskrivelser av zakat og fasten.

Skrevet av den noble lærde Sheikh

Abdul Aziz bin Abdullah bin Baz

(måtte Allah ha barmhjertighet med han)

Det første budskapet

Viktige studier om zakāt

I Allahs Navn, den Barmhjertige, den Nåderike

All lovprisning tilhører Allah alene, og måtte Allahs fred og velsignelser være over ham, som det ikke finnes noen profet etter, samt over hans familie og hans følgesvenner. Videre:

Hensikten med å skrive denne teksten er å gi råd og en påminnelse om plikten til zakat, som mange muslimer tar lett på, slik at de ikke gir den på den foreskrevne måten. Dette til tross for dens store betydning og det faktum at den er en av islams fem søyler, som religionens byggverk ikke kan opprettholdes uten, i henhold til profetens ﷺ ord:

«بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامِ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ، وَحَجِّ الْبَيْتِ»،

«Islam er bygget på fem: Å bekjenne at det er ingen guddom verdig tilbedelse utenom Allah og at Muhammed er Allahs sendebud, å forrette Salat, å betale Zakat, å faste Ramadan, og utøve Hajj til

Huset»¹, Det er enighet om dens autenticitet (rapportert av al-Bukhari og Muslim).

At zakat er pålagt muslimene er blant islams mest fremtredende dyder, og viser dens omsorg for sine tilhengeres anliggender; dette på grunn av dens mange fordeler, og fattige muslimers presserende behov for den.

Blant dens fordeler er å styrke båndene av kjærlighet mellom rik og fattig, for menneskets natur er slik at det elsker den som gjør godt mot det.

Blant disse er å rense og foredle sjelen, og å holde den borte fra egenskapene gjerrighet og grådighet, slik det er vist til i Den edle Koranen i Hans, Den Høyestes, ord:

﴿خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا...﴾

«Ta fra deres eiendom en almisse som du renser dem og foredler dem med...» [At-Tawbah: 103].

Blant disse er: å venne muslimen til egenskapene raushet og gavmildhet, og medfølelse med de som trenger det.

Blant disse er: å oppnå velsignelse (barakah), økning og erstatning fra Allah, slik Allah Den Opphøyde sier:

﴿...وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ﴾

«...Og hva dere enn gir av noe, så vil Han erstatte det, og Han er den beste av forsørgere.» [Saba: 39]

¹ Rapportert av al-Bukhari, ved nummeret (8) og Muslim, ved nummeret (16).

Også Profetens ﷺ uttalelse i den autentiske hadithen: Allah sier:

«يَا ابْنَ آدَمَ أَنْفِقْ نَفَقَ عَلَيْكَ...»

«O Adams sønn, gi veldedighet, så vil Vi gi til deg...»¹
I tillegg til mange andre fordeler.

Det har kommet en streng advarsel mot den som er gjerrig med den eller forsømmer å utbetale den. Allah Den Opphøyde sa:

«...وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ 34 يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَنُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كُنْتُمْ لَا تُفْسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ 35»

«...Og de som samler gull og sølv og ikke gir det som veldedighet i Allahs vei, varsle dem om en smertefull straff.» (34)

«På den dagen vil det bli glødet i Helvetes ild, og deres panner, deres sider og deres rygger vil bli brennmerket med det: «Dette er det dere samlet opp for dere selv. Så smak det dere pleide å samle opp!» (35) [At-Tawbah: 34-35]. Så enhver formue som det ikke betales zakat av, er en skatt som eieren vil bli straffet med på dommedag, slik det fremgår av den autentiske hadithen fra Profeten ﷺ, at han sa:

«مَا مِنْ صَاحِبِ ذَهَبٍ وَلَا فِضَّةٍ لَا يُؤَدِّي حَقَّهَا إِلَّا إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ صُفِّحَتْ لَهُ صَفَائِحُ مِنْ نَارٍ؛ فَأُحْمِيَ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ، فَيَكْوَىٰ بِهَا جَنْبُهُ وَجَبِينُهُ وَظَهْرُهُ كُلَّمَا بَرَدَتْ أُعِيدَتْ لَهُ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ حَتَّىٰ يُفْضَىٰ بَيْنَ الْعِبَادِ، فَيُرَىٰ سَبِيلُهُ: إِمَّا إِلَى الْجَنَّةِ، وَإِمَّا إِلَى النَّارِ.»

¹ Rapportert av Muslim, ved nummeret (993).

«Enhver som eier gull eller sølv og ikke betaler deres rett, vil på oppstandelsens dag få smidd plater av ild for seg. De vil bli oppvarmet i Helvetes ild, og hans side, panne og rygg vil bli brennemerket med dem. Hver gang de kjøles ned, vil de bli varmet opp igjen for ham, på en dag som tilsvarer femti tusen år, inntil dommen er avsagt mellom tjenerne. Deretter vil han få se sin vei: enten til Paradis eller til Helvete.»¹

Deretter nevnte Profeten ﷺ eieren av kameler, kuer og sauer som ikke betaler zakat for dem, og fortalte at han vil bli straffet med dem på Dommedagen.

Det er også autentisk overlevert fra Profeten ﷺ at han sa:

«مَنْ آتَاهُ اللَّهُ مَالًا فَلَمْ يُؤِدِّ زَكَاتَهُ مِثْلَ لَهُ شُجَاعًا أَفْرَعَهُ رَبِّبَيْنَانِ يُطَوَّقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، ثُمَّ يَأْخُذُ بِلَهْزَمَتَيْهِ (يَعْنِي شِدْقَيْهِ)، ثُمَّ يَقُولُ: أَنَا مَالِكٌ، أَنَا كُنْزُكَ»، ثُمَّ تَلَا النَّبِيُّ ﷺ قَوْلَهُ تَعَالَى: (وَلَا يَحْسِنُ الَّذِينَ يَنْخَلُوعُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ...)

«Den som Allah har gitt rikdom, og som ikke betaler sin zakat, vil på oppstandelsens dag få rikdommen sin fremstilt som en skallet, giftig slange med to svarte flekker som slynger seg rundt halsen hans. Deretter vil den gripe ham i munnvikene (det vil si kinnene hans), og si: 'Jeg er din rikdom, jeg er din skatt'.» Deretter resiterte Profeten ﷺ Hans opphøyde ord: «La ikke dem som

¹ Rapportert av Muslim, ved nummeret (987).

er gjerrige med det Allah har gitt dem av Sin nåde, tro at det er bra for dem. Tvert imot, det er et onde for dem. Det de var gjerrige med, vil bli lagt som en lenke rundt halsen deres på oppstandelsens dag...» [Al-Imran: 180]¹.

Zakāt er obligatorisk på fire kategorier: det som kommer fra jorden av korn og frukt, beitende husdyr, gull og sølv, samt handelsvarer.

For hver av disse fire kategoriene finnes det en fastsatt nisab, og zakāt er ikke obligatorisk for det som er under dette minimumet. Nisab for korn og frukt er fem awsuq. Ett wasq tilsvare seksti sā' etter Profetens ﷺ måleenhet. Dette tilsvare totalt tre hundre sā' for dadler, rosiner, hvete, ris, bygg og lignende. Ett sā' tilsvare fire håndfuller med hendene til en gjennomsnittlig mann når de er fulle.

Det obligatoriske i dette er en tiendedel hvis palmetrærne og avlingene vannes uten kostnad, som av regn, elver, rennende kilder og lignende.

Men hvis den vannes med innsats og kostnader: som ved bruk av vanningsdyr, vannpumper og lignende, så er den obligatoriske andelen av dette halvparten av en tiendedel, slik det er bekreftet i en autentisk hadith fra Allahs sendebud ﷺ.

Når det gjelder nisab for beitende kameler, kyr og sauer, er dette detaljert forklart i de autentiske hadithene fra Allahs Sendebud ﷺ. Den som ønsker

¹ Rapportert av al-Bukhari, ved nummeret (1338).

å kjenne til det, har mulighet til å spørre de lærde om dette. Hadde det ikke vært for ønsket om kortfattethet, ville vi ha nevnt det for fullstendig nytte.

Når det gjelder nisab for sølv, er den på hundre og førti mithqal, og mengden av dette i saudiarabisk valuta er femtiseks riyal.

Nisāb for gull er tjue mithqāl. I saudiske gullmynter tilsvaret dette elleve og tre sjuendedeler, og i vekt er det 92 gram. Det som er obligatorisk å gi i zakāt for gull og sølv er en fjerdedel av tiendedelen (2,5 %) for den som eier nisāb av enten begge eller én av dem, og som har eid det i ett helt måneår.

Fortjenesten følger grunnkapitalen og trenger derfor ikke et nytt år, akkurat som avkommet av beitende husdyr følger sitt opphav og dermed ikke trenger et nytt år, dersom opphavet utgjør nisab.

Papirpengene som folk bruker i dag, faller under samme kjennelse som gull og sølv. Uansett om de kalles dirham, dinar, dollar eller andre navn, blir det obligatorisk å gi zakat av dem dersom verdien av dem når nisab for sølv eller gull, og et helt år har passert.

Kvinneres smykker, spesifikt av gull eller sølv, sidestilles med penger dersom de når nisab og et år har passert. Det skal betales zakat av dem, selv om de er ment for bruk eller utlån, ifølge den mest

korrekte av de lærdes to oppfatninger; basert på Profetens ﷺ generelle ord:

«مَا مِنْ صَاحِبٍ ذَهَبٍ أَوْ فِضَّةٍ لَا يُؤَدِّي زَكَاةَهَا إِلَّا إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ صُفِّحَتْ لَهُ صَفَائِحُ مِنْ نَارٍ».

«Det finnes ingen eier av gull eller sølv som ikke betaler zakat av det, uten at det på Dommens dag vil bli smidd plater av ild for ham.»¹ Til slutten av den foregående hadithen.

Da det ble bekreftet fra Profeten ﷺ at han så to gullarmbånd på en kvinnes hånd, sa han:

«أَعْطَيْتَ زَكَاةَ هَذَا؟». قَالَتْ: لَا. قَالَ: «أَبَسْرُكَ أَنْ يُسَوِّرَكَ اللَّهُ بِهِمَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ سِوَارَيْنِ مِنْ نَارٍ!». فَأَلْقَتْهُمَا، وَقَالَتْ: «هُمَا لِلَّهِ وَلِرَسُولِهِ».

«Gir du zakat for dette?» Hun sa: «Nei.» Han sa: «Vil det glede deg at Allah på Oppstandelsens dag setter to armbånd av ild på deg for dem!» Så kastet hun dem fra seg, og sa: «De tilhører Allah og Hans Sendebud.»²

Det er bekreftet fra Umm Salamah (måtte Allah være fornøyd med henne) at hun pleide å bære gullsmykker, og hun sa: «O Allahs sendebud, er det en skatt?» Da sa han:

«مَا بَلَغَ أَنْ يُزَكَّى فَرُكِّي فَلَيْسَ بِكَنْزٍ»

«Det som når grensen for at zakat skal betales, og zakat betales av det, er ikke en skatt.»³ Sammen

¹ Det ble rapportert av Muslim, ved nummeret (987).

² Rapportert av Abu Dawud, ved nummeret (1563), og an-Nasa'i, ved nummeret (2270) med en god kjede av overleverere.

³ Rapportert av Abu Dawood, ved nummeret (1564).

med andre hadither som formidler samme betydning.

Når det gjelder handelsvarer – altså varer som er ment for salg – skal de verdsettes ved slutten av året, og det betales en fjerdedel av en tiendedel (2,5 %) av deres verdi, enten verdien er lik kjøpsprisen, høyere eller lavere; i henhold til hadithen fra Samurah (måtte Allah være fornøyd med ham), som sa:

«كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَأْمُرُنَا أَنْ نُخْرِجَ الصَّدَقَةَ مِنَ الَّذِي نَعُدُّهُ لِلْبَيْعِ».

«Profeten ﷺ beordret oss å gi sadaqah av det vi klargjorde for salg.»¹

Dette omfatter tomter som er ment for salg, bygninger, biler, vannpumper og andre typer handelsvarer som er ment for salg.

Når det gjelder bygninger som er ment for utleie og ikke for salg, er det zakat på leieinntektene når et år har passert. På selve bygningene er det ingen zakat, ettersom de ikke er ment for salg. På samme måte er det ingen zakat på privatbiler og drosjer hvis de ikke er ment for salg, men eieren har kjøpt dem for bruk.

Dersom en drosjeeier eller noen andre samler opp penger som når nisab, plikter vedkommende å gi zakat av disse når et år har passert, uavhengig av om pengene er satt av til levekostnader, ekteskap, kjøp av eiendom, nedbetaling av gjeld eller andre

¹ Rapportert av Abu Dawood, ved nummeret (1562).

formål. Dette er i henhold til de generelle islamske bevisene som indikerer at zakat er obligatorisk i slike tilfeller.

Den korrekte oppfatningen blant de lærde er at gjeld ikke er til hinder for zakat, på grunn av det som er nevnt tidligere.

På samme måte er zakāt obligatorisk på formuen til foreldreløse og personer som mangler rettslig handleevne, ifølge flertallet av de lærde, dersom den når nisāb og det har gått ett år. Det er obligatorisk for deres verger å gi den med intensjon på deres vegne når året er fullført, basert på de generelle bevisene, slik som Profetens ﷺ uttalelse i hadithen om Mu'ādh (måtte Allah være fornøyd med ham) da han sendte ham til folket i Jemen:

«إِنَّ اللَّهَ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ صَدَقَةً فِي أَمْوَالِهِمْ تُؤْخَذُ مِنْ أَغْنِيَائِهِمْ، وَتُرَدُّ فِي فُقَرَائِهِمْ».

«Allah har pålagt dem veldedighet i deres formue, som tas fra de rike blant dem og gis til de fattige blant dem.»¹.

Zakat er Allahs rett, og det er ikke tillatt å favorisere noen som ikke har rett på den. Et menneske kan ikke bruke den til å skaffe seg selv en fordel eller avverge en skade, og heller ikke til å beskytte sin egen formue eller unngå klander. Tvert imot plikter muslimen å gi sin zakat til de rettmessige mottakerne fordi de har krav på den, og

¹ Rapportert av al-Bukhari, ved nummeret (1395) og Muslim, ved nummeret (19).

ikke for noe annet formål. Dette må gjøres med et velvillig sinn og med oppriktighet overfor Allah i denne handlingen, slik at forpliktelsen hans blir oppfylt og han gjør seg fortjent til rikelig belønning og godtgjørelse.

Allah har i Sin edle Bok klargjort hvilke kategorier som har rett til zakāt. Han, Den Opphøyde, sier:

﴿إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ
وَالْغُرَمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَبْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ 60﴾

«Sannelig, zakātmidlene er kun for de fattige og de trengende, og de som arbeider med den, og de hvis hjerter skal vinnes, og til frigjøring av slaver, og de gjeldstyngede, og på Allahs vei, og den veifarende – som en plikt fra Allah. Og Allah er Allvitende, Vis.» [At-Tawbah: 60].

Avslutningen av dette edle verset med disse to opphøyde navnene er en påminnelse fra Allah, opphøyd er Han, til Hans tjenere om at Han er Allvitende om deres tilstander – hvem av dem som har rett til zakāt og hvem som ikke har det. Og Han er Vis i Sin lovgivning og Sin bestemmelse; Han setter ikke ting annet enn på deres rette plass, selv om noe av Hans visdom kan være skjult for noen mennesker. Dette er for at tjenerne skal finne ro i Hans lov og underkaste seg Hans dom.

Vi spør Allah om å gi oss og muslimene suksess til å få forståelse i Hans religion, oppriktighet i

handlinger overfor Ham, å kappes i det som behager Ham, og beskyttelse mot det som medfører Hans vrede. Sannelig, Han er Den Hørende, Den Nære!

Må Allahs fred og velsignelser være over Hans tjener og sendebud Muhammad, hans familie og hans følgesvenner.

Generaldirektøren for administrasjonen for vitenskapelig forskning,

fatwa, forkynnelse og veiledning.

Den noble lærde Sheikh: Abdul Aziz bin Abdullah bin Baz

Det andre budskapet

Om dyden ved å faste i Ramadan og å stå i bønn om natten, samt en klargjøring av viktige regler som kan være ukjente for noen.

I Allahs Navn, den Barmhjertige, den Nåderike

Fra ‘Abd al-‘Azīz ibn ‘Abdullāh ibn Bāz til den blant muslimene som leser dette: Måtte Allah la meg og dem følge de troendes vei, og gi meg og dem forståelse av Sunnah og Koranen. Amin!

Assalamu alaikum wa rahmatullahi wa barakatuh

Videre: Dette er en kortfattet påminnelse om dyden ved å faste i Ramadan og å stå i nattbønn, samt dyden ved å kappes i gode gjerninger i den,

med en klargjøring av viktige regler som kan være ukjente for noen.

Det er bekreftet fra Profeten ﷺ at han pleide å overbringe sine følgesvenner det glade budskap om ankomsten av måneden Ramadan, og han (fred og velsignelse være med han) fortalte dem at det er en måned hvor barmhjertighetens porter og Paradisets porter åpnes, Helvetes porter lukkes, og djevlene lenkes fast, og han sa:

«إِذَا كَانَتْ أَوَّلُ لَيْلَةٍ مِنْ رَمَضَانَ فَتُحْتَأَبُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ فَلَمْ يُغْلَقْ مِنْهَا بَابٌ، وَغُلِقَتْ أَبْوَابُ جَهَنَّمَ فَلَمْ يُفْتَحْ مِنْهَا بَابٌ، وَصُفِّدَتِ الشَّيَاطِينُ، وَيُنَادِي مُنَادٍ: يَا بَاغِيَ الْخَيْرِ أَقْبِلْ، وَيَا بَاغِيَ الشَّرِّ أَقْصِرْ. وَلِلَّهِ عِتْقَاءُ مِنَ النَّارِ، وَذَلِكَ كُلُّ لَيْلَةٍ».

«Når den første natten av Ramadan inntreffer, åpnes Paradisets porter, og ingen av dem lukkes. Helvetes porter lukkes, og ingen av dem åpnes. Shaytanene blir lenket fast, og en utroper kaller: 'O du som søker det gode, tre frem! Og o du som søker det onde, avstå!' Og Allah frigjør mennesker fra llden, og dette skjer hver natt.».

Og profeten (fred og velsignelse være med han) sier:

«جَاءَكُمْ شَهْرُ رَمَضَانَ شَهْرُ بَرَكَاتٍ يَغْسَاكُمْ اللَّهُ فِيهِ: فَيُنْزِلُ الرَّحْمَةَ وَيَحُطُّ الْخَطَايَا، وَيَسْتَجِيبُ الدُّعَاءَ، يَنْظُرُ اللَّهُ إِلَى تَنَافُسِكُمْ فِيهِ فَيَأْخُذُ بِكُمْ مَلَائِكَتُهُ؛ فَأَرَوْا اللَّهَ مِنْ أَنْفُسِكُمْ خَيْرًا؛ فَإِنَّ الشَّقِيَّ مِنْ حُرْمٍ فِيهِ رَحْمَةٌ لِلَّهِ».

«Ramadan måned har kommet til dere, en velsignelsens måned hvor Allah omslutter dere: Han sender ned barmhjertighet, sletter synder, og besvarer bønner. Allah betrakter deres kappestrid i

den og fremhever dere overfor Sine engler; så vis Allah det gode fra dere selv; for den ulykkelige er sannelig den som berøves Allahs barmhjertighet i den.».

Og profeten (fred og velsignelse være med han) sier:

«مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ، وَمَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ، وَمَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ.»

«Den som faster Ramadan med tro og forventning, vil få tilgivelse for sine tidligere synder, og den som ber nattbønn i Ramadan med tro og forventning, vil få tilgivelse for sine tidligere synder, og den som ber nattbønn under Laylat al-Qadr med tro og forventning, vil få tilgivelse for sine tidligere synder.».

Og profeten (fred og velsignelse være med han) sier:

«يَقُولُ اللَّهُ: كُلُّ عَمَلِ ابْنِ آدَمَ لَهُ الْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا إِلَى سَبْعِمِائَةِ ضِعْفٍ إِلَّا الصَّيَّامَ فَإِنَّهُ لِي وَأَنَا أَجْزِي بِهِ؛ تَرَكَ شَهْوَتَهُ وَطَعَامَهُ وَشَرَابَهُ مِنْ أَجْلِي. لِلصَّائِمِ فَرْحَتَانِ: فَرْحَةٌ عِنْدَ فِطْرِهِ، وَفَرْحَةٌ عِنْدَ لِقَاءِ رَبِّهِ. وَلَخُلُوفٌ فِيهِمِ الصَّائِمِ أَطْيَبُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ رِيحِ الْمَسْكِ.»

«Allah sier: Enhver gjerning som Adams sønn gjør er for ham selv; den gode gjerningen blir mangedoblet ti ganger, opptil syvhundre ganger. Unntatt fasten – den er for Meg, og Jeg belønner for den. Han gir avkall på sin lyst, sin mat og sin drikke for Min skyld. Den fastende har to gleder: en glede

når han bryter fasten, og en glede når han møter sin Herre. Og lukten fra den fastendes munn er bedre hos Allah enn duften av moskus.»

Det finnes mange hadither om fordelene med å faste i Ramadan og å utføre nattbønn i den, samt fordelene ved å faste generelt.

Derfor bør den troende benytte seg av denne muligheten, som er at Allah har velsignet ham med å oppleve måneden Ramadan. Han bør skynde seg til gode handlinger, vokte seg for synder, og anstrenge seg i å utføre det Allah har gjort obligatorisk for ham, spesielt de fem obligatoriske bønnene. De er nemlig islams søyle, og er de største obligasjonene etter trosbekjennelsen. Det er dermed obligatorisk for enhver muslimsk mann og kvinne å ivareta dem, og å utføre dem til sine fastsatte tider med ydmykhet og ro.

Blant de viktigste pliktene for menn er å utføre den i fellesskap i Allahs hus, som Han har tillatt å bli opphøyet og hvor Hans navn blir nevnt, slik Han sier:

﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ﴾

«Og etabler bønnen, gi zakat, og bøy dere sammen med dem som bøyer seg.» [Al-Baqarah: 43] Og Han, Den Opphøyd, sa:

﴿حُفِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ﴾

«Vokt dere for bønnene, særlig den midterste bønningen, og stå for Allah i ydmyk hengivenhet.» [Al-Baqarah: 238] Og Han sa:

﴿قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ 1 الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خُشِعُونَ 2﴾

«Sannelig, de troende har oppnådd suksess.» (1)

«De som er ydmyke i sin bønn.» (2) [Al-Mu'minun: 1-2] Inntil han sa:

﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ 9 أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ 10 الَّذِينَ يَرْتُثُونَ
الَّذِينَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ 11﴾

«Og de som bevarer sine bønner. (9) Det er de som er arvingene. (10) De som skal arve al-Firdaws (det høyeste Paradis), og de skal forbli der evig. (11)» [Al-Mu'minun: 9-11] Og Profeten ﷺ sa:

«العَهْدُ الَّذِي بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمُ الصَّلَاةُ فَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ كَفَرَ.»

«Pakten som er mellom oss og dem er bønningen, den som forlater den har begått vantro (kufr).».

Den viktigste av de obligatoriske pliktene etter bønningen er å betale zakat, som han sa:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا
الزَّكَاةَ وَذَٰلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ 5﴾

«Og de ble ikke pålagt annet enn å tilbe Allah alene, oppriktig mot Ham i religionen, som hanif (ren monoteisme), og å etablere bønningen og gi zakat. Dette er den rette religionen.» [Al-Bayyinah: 5] Og Han, Den Opphøyde, sa:

﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ 56﴾

«Og forrett bønnen, og gi Zakat, og adlyd Sendebudet, slik at dere kan bli vist barmhjertighet.» [An-Nur: 56].

Allahs Oppphøye bok og Hans edle sendebuds sunnah har vist at den som ikke gir zakat av sin formue, vil bli straffet for det på Oppstandelsens dag.

Det viktigste etter bønn og zakat er fasten i Ramadan, som er en av islams fem søyler nevnt i Profetens ﷺ ord:

«بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامِ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ، وَحَجِّ الْبَيْتِ».

«Islam er bygget på fem: å bekjenne at det er ingen guddom verdig tilbedelse utenom Allah og at Muhammed er Allahs sendebud, å forrette Salat, å betale Zakat, å faste Ramadan, og å utføre Hajj til Huset.».

Det er pålagt for en muslim å beskytte sin faste og nattbønn mot ord og handlinger som Allah har forbudt. For hensikten med fasten er å adlyde Allah, Den Oppphøye, å ære Hans forbud, å kjempe mot sjelen ved å motsette seg dens lyster i lydighet til sin Herre, og å venne den til tålmodighet ved å avstå fra det Allah har forbudt. Hensikten er ikke bare å avstå fra mat, drikke og andre ting som bryter fasten. Derfor er det autentisk overlevert fra Allahs sendebud ﷺ at han sa:

«الصَّيَّامُ جُنَّةٌ، فَإِذَا كَانَ يَوْمُ صَوْمٍ أَحَدِكُمْ فَلَا يَرْفُثْ وَلَا يَصْحَبْ، فَإِنْ سَاءَ أَحَدٌ أَوْ قَاتَلَهُ فَلْيُقَاتِلْ: إِنِّي صَائِمٌ»،

«Fasten er et skjold. Når en av dere faster, skal han ikke tale usømmelig eller rope, og hvis noen fornærmer ham eller slåss med ham, skal han si: 'Jeg faster.'» Det er også autentisk berettet fra Profeten ﷺ at han sa:

«مَنْ لَمْ يَدَعْ قَوْلَ الزُّورِ وَالْعَمَلَ بِهِ وَالْجَهْلَ فَلَيْسَ لِلَّهِ حَاجَةٌ فِي أَنْ يَدَعَ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ».

«Den som ikke avstår fra falsk tale og å handle etter det, og uvitenhet, har ikke Allah behov for at han avstår fra sin mat og sin drikke.» (8) Av disse og andre tekster blir det klart at det er pålagt for den fastende å vokte seg mot alt Allah har forbudt, og å opprettholde alt Allah har pålagt. Ved dette er det håp om tilgivelse, frigjøring fra ilden og aksept av fasten og nattbønnen.

Det er ting som kan være skjult for noen mennesker:

Blant dette er: at det er obligatorisk for en muslim å faste med tro og forventning om belønning, ikke for å vise seg frem, søke anerkjennelse, imitere mennesker eller følge sin familie eller sine landsmenn. Snarere må det som driver ham til å faste være hans tro på at Allah har pålagt ham dette, og hans forventning om belønning fra sin Herre for det. På samme måte må en muslim utføre nattbønnen i Ramadan med tro og

forventning om belønning, ikke av noen annen grunn. Derfor sa profeten (fred og velsignelser være med ham):

«مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ، وَمَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ، وَمَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ».

«Den som faster Ramadan med tro og forventning, vil få tilgivelse for sine tidligere synder, og den som ber nattbønn i Ramadan med tro og forventning, vil få tilgivelse for sine tidligere synder, og den som ber nattbønn på Laylat al-Qadr med tro og forventning, vil få tilgivelse for sine tidligere synder.»

Blant de tingene som kan være uklare for noen mennesker når det gjelder deres dom, er det som kan ramme den fastende i form av sår, neseblod, oppkast, eller at vann eller bensin kommer ned i halsen hans uten at han har villet det. Alle disse tingene bryter ikke fasten. Men den som kaster opp med vilje, bryter fasten sin, i henhold til Profetens ord:

«مَنْ ذَرَعَهُ الْفَيْءُ فَلَا قِضَاءَ عَلَيْهِ، وَمَنْ اسْتَقَاءَ فَعَلَيْهِ الْقِضَاءُ».

«Den som kaster opp ufrivillig, trenger ikke å ta igjen fasten. Og den som kaster opp med vilje, må ta den igjen.» (10)

Blant dette er det som kan forekomme for den fastende ved å utsette ghusl (rituell renselse) etter janabah til daggry, og det som kan forekomme for

noen kvinner ved å utsette ghusl etter menstruasjon eller nifās (barselsblødning) til daggry, dersom hun ser tegn til renhet før daggry. Da er fasten obligatorisk for henne, og det er ingen hindring i at hun utsetter ghusl til etter daggry. Men det er ikke tillatt for henne å utsette det til soloppgang; snarere må hun utføre ghusl og be Fajr før soloppgang. På samme måte er det ikke tillatt for den som er junub (rituelt uren) å utsette ghusl (rituell helkroppsvask) til etter soloppgang, men det er obligatorisk for ham å utføre ghusl og be Fajr-bønn før soloppgang. Det er også obligatorisk for mannen å skynde seg med dette, slik at han rekker Fajr-bønnen med forsamlingen (jama'ah).

Blant de tingene som ikke bryter fasten: blodprøver, og injeksjoner som ikke er ment som næring, men å utsette dette til natten er bedre og tryggest hvis det er mulig; på grunn av utsagnet til profeten ﷺ:

«دَعْ مَا يَرِيكَ إِلَى مَا لَا يَرِيكَ».

«La det du er i tvil om, være til fordel for det som ikke skaper tvil hos deg.».

Profeten (fred og velsignelse være med han) sa:

«مَنْ اتَّقَى السُّبُهَاتِ فَقَدْ اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ وَعَرْضِهِ».

«Den som vokter seg for det tvilsomme, har beskyttet sin religion og sin ære.».

Blant de sakene hvis kjennelse er ukjent for mange, er mangelen på ro i bønne, enten det er en

obligatorisk bønner eller frivillige bønner. Autentiske hadither fra Allahs sendebud ﷺ har fastslått at det å finne ro er en av bønnens søyler, og bønneren er ikke gyldig uten. Dette innebærer stabilitet i bønneren, ydmykhet og fravær av hastverk, inntil hver rygghvirvel har falt til ro på sin plass. Mange mennesker ber tarawih-bønneren i ramadan på en måte de ikke er bevisste på og uten å finne ro; i stedet 'hakker' de seg gjennom den. En bønn utført på denne måten er ugyldig, og den som utfører den er syndig og uten belønning.

Blant de sakene der dommen kan være uklar for noen mennesker, er at noen tror at det ikke er tillatt å be færre enn tjue rak'ah i tarāwīḥ, og at andre tror at det ikke er tillatt å be mer enn elleve eller tretten rak'ah. Alt dette er antakelser som ikke har grunnlag; tvert imot er det feil som strider mot de religiøse bevisene.

De autentiske hadithene fra Allahs sendebud ﷺ viser at det er stor fleksibilitet i nattebønneren, og at det ikke finnes en fastsatt grense som det ikke er tillatt å fravike. Det er snarere bekreftet fra ham ﷺ at han pleide å be elleve rak'ah om natten, at han noen ganger ba tretten rak'ah, og noen ganger færre enn dette, i Ramadan og utenom. Da han ble spurt om nattebønneren, sa han:

«مَثْنَى مَثْنَى، فَإِذَا خَشِيَ أَحَدُكُمْ الصُّبْحَ صَلَّى رَكْعَةً وَاحِدَةً تُؤْتِرُ لَهُ مَا قَدْ صَلَّى».

«To og to, og når noen av dere frykter daggryet, la ham be én rak'ah som vil gjøre det han allerede har bedt til witr.». Det er enighet om dens autenticitet (rapportert av al-Bukhari og Muslim).

Han fastsatte ikke et bestemt antall rak'ah, hverken i Ramadan eller ellers. Derfor ba følgesvennene i Umars tid - måtte Allah være tilfreds med ham - noen ganger tjuetre rak'ah, og andre ganger elleve rak'ah. Alt dette er bekreftet fra Umar - måtte Allah være tilfreds med ham - og fra følgesvennene i hans tid.

Noen av de fromme forgjengerne (salaf) pleide å be trettiseks rak'ah i Ramadan og deretter be witr med tre, mens noen av dem ba førtien. Dette er blitt overlevert om dem av Shaykh al-Islām Ibn Taymiyyah og andre lærde. Han nevnte også - måtte Allah vise ham barmhjertighet - at det er romslighet i denne saken. Videre forklarte han at det beste er at den som forlenger resitasjonen, rukū' og sujūd, reduserer antallet rak'ah, mens den som forkorter resitasjonen, rukū' og sujūd, kan øke antallet. Dette er meningen av hans uttalelse, måtte Allah vise ham barmhjertighet.

Den som reflekterer over hans sunnah ﷺ, vil innse at det beste i alt dette er å be elleve rak'ah eller tretten rak'ah i ramadan og ellers; fordi dette er i samsvar med Profetens ﷺ handlinger i de fleste tilfeller, og fordi det er lettere for dem som ber, og nærmere ydmykhet og ro. For den som legger til

mer, er det intet klanderverdig og det er heller ikke mislikt, slik det tidligere er nevnt.

Det er bedre for den som ber med imamen under qiyam i Ramadan, å ikke forlate bønneren unntatt sammen med imamen; basert på Profetens ord:

«إِنَّ الرَّجُلَ إِذَا قَامَ مَعَ الْإِمَامِ حَتَّى يَنْصَرِفَ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ قِيَامَ لَيْلَةٍ».

«Sannelig, når en mann står for å be med imamen inntil han er ferdig, vil Allah skrive for ham at han har bedt en hel natt».

Det er foreskrevet for alle muslimer å anstrenge seg i ulike former for tilbedelse i denne edle måneden, som frivillig bønn, å lese Koranen med refleksjon og ettertanke, og å øke i tasbih (lovprise Allah), tahlil, tahmid (takke Allah), takbir (Allahu akbar) og istighfar (søke tilgivelse), samt foreskrevne bønner (dua), å påby det gode og forby det onde, å kalle til Allah, hjelpe de fattige og trengende, anstrenge seg for å vise godhet mot foreldre og opprettholde familiebånd, ære naboen, besøke de syke og andre former for godhet; i henhold til uttalelsen til Profeten ﷺ i den foregående hadithen:

«يَنْظُرُ اللَّهُ إِلَى تَنَافُسِكُمْ فِيهِ، فَيُبَاهِي بِكُمْ مَلَائِكَتَهُ؛ فَأَرَوْا اللَّهَ مِنْ أَنْفُسِكُمْ خَيْرًا، فَإِنَّ الشَّقِيَّ مَنْ حُرِمَ فِيهِ رَحْمَةُ اللَّهِ».

«Allah ser på hvordan dere kappes i det, og Han berømmer dere overfor Sine engler; så vis Allah godt fra dere selv, for den ulykkelige er den som nektes Allahs barmhjertighet i det.»

Ettersom det er berettet fra Profeten (fred og velsignelse være med han) at han sa:

«مَنْ تَقَرَّبَ فِيهِ بِخُصْلَةٍ مِنْ خِصَالِ الْخَيْرِ كَانَ كَمَنْ أَدَّى فَرِيضَةً فِيمَا سِوَاهُ، وَمَنْ أَدَّى فِيهِ فَرِيضَةً كَانَ كَمَنْ أَدَّى سَبْعِينَ فَرِيضَةً فِيمَا سِوَاهُ».

«Den som søker nærhet i den med en god gjerning, er som den som utfører en obligatorisk handling utenom den, og den som utfører en obligatorisk handling i den, er som den som utfører sytti obligatoriske handlinger utenom den.».

Profeten (fred og velsignelse være med han) sa i den autentiske hadithen:

«عُمْرَةٌ فِي رَمَضَانَ تَعْدِلُ حَجَّةً، أَوْ قَالَ: حَجَّةٌ مَعِيَ».

«En Umrah i Ramadan tilsvare en Hajj, eller han sa: en Hajj sammen med meg».

Hadithene og beretningene som viser at det er foreskrevet å kappes og konkurrere i ulike gode gjerninger i denne hellige måneden, er mange.

Vi ber Allah om å gi oss og alle muslimer fremgang i alt som fører til Hans velbehag, å akseptere vår faste og vår nattbønn, forbedre våre tilstander og beskytte oss alle mot villedende prøvelser. Vi ber Ham også, opphøyd er Han, om å rette muslimenes ledere og forene dem på sannheten. Han er den som har makt over dette og er i stand til det.

Wa alaykum as-salām wa rahmatullāhi wa barakātuh.

الفهرس

To kortfattede beskrivelser av zakat og faste	2
To kortfattede beskrivelser av zakat og fasten.....	2
Det første budskapet	2
Viktige studier om zakāt	2
Det andre budskapet	12
Om dyden ved å faste i Ramadan og å stå i bønn om natten, samt en klargjøring av viktige regler som kan være ukjente for noen.....	12